

Valtuustoaloite 15.05.2023

MIELI ry:n järjestämää koulutusta varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstölle tukemaan oppilaiden mielenterveyttä.

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen omassa toiminnassaan on kunnan vastuulla. Hyvinvoinnilla on merkittävä vaikutus oppimiseen. Ennaltaehkäisevä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen tuo säästöjä tulevaisuudessa ja vähentää mielenterveysongelmia. Elämönhallintakeinojen opettaminen kasvattaa hyvinvointia ja tuo kaupungille säästöä.

Mielenterveysongelmat ovat kasvaneet Suomessa räjähdysmäisesti ja ne ovat kasvussa myös Etelä-Savossa. Suuri osa mielenterveyden häiriöistä kärsivistä lapsista ja nuorista ei saa tällä hetkellä tarvitsemaansa hoitoa. Mielenterveyspalvelut ovat hyvin ruuhkautuneet ja palveluiden piiriin on hankala päästä. Nuorten mielenterveyspalveluista on huutava pula ja valtaosa, ketkä niitä pystyvät tarjoamaan, ovat järjestöt ja yhdistykset. Suomessa moni kaupunki on aloittanut kouluttamaan kaikki opettajat tukemaan oppilaiden mielenterveyttä.

MIELI ry järjestää koulutuksia varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstölle. Koulutukset on suunnattu sen kohderyhmän henkilöstölle ja ovat yläkoulun koulutusta lukuun ottamatta maksuttomia tämän vuoden loppuun asti. Koulutuksen tulokset ovat tuoneet valtavan paljon hyvää. Nuoret kertovat, että he ovat saaneet keinoja jännittävien ja pelottavien tilanteiden kohtaamiseen arjessa. Oppitunneilla on havaittu keskittymisen ja tarkkaavaisuuden lisääntymistä. Kiusaaminen on vähentynyt ja yleistä rauhoittumista on havaittu. Ristiriitatilanteet ovat vähentyneet, koska ongelmanratkaisukyky lisääntyy. Tunteidensäätelytaidot ovat kehittyneet sekä oppilailla että aikuisilla. Tämä on tuonut myös työhyvinvointia lisää. Nämä koulutukset olisivat ennaltaehkäisyä mitä suurimmissa määrin.

THL:n kouluterveyskyselyn 2019 ja 2021 tuloksissa todetaan taloudellisten vaikutusten osalta seuraavaa: Joka 10. koululainen kokee olevansa yksinäinen vuodesta toiseen. Yksinäisyyden kytkös masennukseen ja syrjäytymiseen on kiistaton. Opetusministeriössä on arvioitu, että nuorena syrjäytynyt henkilö aiheuttaa yhteiskunnalle elämänsä aikana 1,2 miljoonan euron kustannukset. Lasten ja nuorten yksinäisyyden ehkäisy on keskeinen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen haaste.

Opetushallitus on päivittänyt perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita niiden lukujen osalta, jotka koskevat koulujen toimintakulttuuria sekä koulupoissaoloihin puuttumista. Jatkossa opetuksen järjestäjillä on velvoite kuvata paikallisessa opetussuunnitelmassa toimintamalli siitä, miten oppilaiden poissaoloja ehkäistään, seurataan ja miten niihin puututaan. Poissaolojen ehkäisemisessä on tärkeää huomioida erityisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu. Näiden taitojen kehittymistä tulee tukea kaikissa koulun arkisissa tilanteissa. Näissa MIELI ry:n koulutuksissa juurikin tunne- ja vuorovaikutustaidot kehittyvät. Oppilaiden vertaissuhteiden tukeminen sekä oppilaan ja opettajan välinen hyvä vuorovaikutus ehkäisevät poissaoloja ja tukevat koulunkäyntiä.

Esitän että Savonlinnan kaupunki kouluttaa kaikki varhaiskasvatuksen ja koulujen opettajat tukemaan oppilaiden mielenterveyttä.

Mervi Lipsanen

